

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням вченої ради університету
від «__» __ 20__ р. протокол № __
Голова вченої ради
_____ О.В. Скидан

**ПРОЄКТ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ НАУКОВИХ,
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ПРАЦЬ ТА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ
РОБІТ НА НАЯВНІСТЬ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ**

П -
Редакція № __

Введено в дію «__» __ 20__ р.
Наказом № __ від «__» __ 20__ р.

Розроблено:

_____
_____
_____

«__» __ 20__ р.

Погоджено:

_____
_____
_____

«__» __ 20__ р.

Контрольний примірник

Врахований примірник № __

Поточний статус документа:

Переглянуто				Актуалізовано			
Дата	Відповідальний	ПІБ	Підпис	Дія	Дата виконання	Відповідальний, ПІБ	Підпис

Житомир – 20__

Зміст

- 1 Загальні положення
- 2 Основні поняття та їх визначення
- 3 Різновиди академічного плагіату
- 4 Заходи щодо популяризації академічної доброчесності та запобігання проявам академічного плагіату
- 5 Академічні тексти, що підлягають обов'язковій перевірці на наявність академічного плагіату
6. Відповідальні особи за перевірку академічних текстів на наявність збігів / ідентичності / схожості в Університеті
7. Загальна схема перевірки академічних текстів на наявність академічного плагіату
8. Порядок перевірки на наявність академічного плагіату кваліфікаційних робіт на здобуття ступеня «бакалавр» або «магістр»
9. Порядок перевірки на наявність академічного плагіату дисертаційних робіт та авторефератів на здобуття наукового ступеня «доктор філософії» або «доктор наук»
10. Порядок перевірки на наявність академічного плагіату створених в Університеті навчально-методичних та наукових видань, які подаються для отримання грифа Університету
11. Порядок перевірки на наявність академічного плагіату рукописів, поданих до публікації у наукових періодичних виданнях та збірниках матеріалів (тез доповідей) конференцій, семінарів тощо Університету
12. Відповідальність за порушення академічної доброчесності в

[Введіть текст]

Житомирський національний агроекологічний університет

академічних текстах учасників освітнього процесу Університету

13. Порядок подання апеляції та її розгляд

14. Прикінцеві положення

Система управління якістю

Проект положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних та кваліфікаційних праць на наявність академічного плагіату

П - _____ Редакція 01 від 21.01.2020 р.

стор.3 із 34

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних та кваліфікаційних праць на наявність академічного плагіату в Житомирському національному агроекологічному університеті (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про науково-технічну інформацію», «Про авторське право і суміжні права», Цивільного кодексу України, Положення про організацію освітнього процесу у Житомирському національному агроекологічному університеті, Положення про академічну доброчесність, запобігання та виявлення плагіату в Житомирському національному агроекологічному університеті, Положення про порядок попереднього розгляду навчально-методичних та наукових видань Житомирського національного агроекологічного університету, Положення про кваліфікаційні роботи у Житомирському національному агроекологічному університеті, наказу ректора від 29.03.2019 р. № 61 «Про внутрішню систему запобігання та виявлення академічного плагіату», Статуту університету, Колективного договору та інших нормативно-правових актів.

1.2. Метою Положення є:

- врегулювання процедури впровадження та забезпечення функціонування системи запобігання та виявлення академічного плагіату в текстах за авторства співробітників, здобувачів вищої освіти та наукового ступеня Житомирського національного агроекологічного університету (далі – Університет);
- сприяння дотриманню принципів академічної доброчесності, вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань;

- стимулювання розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування;
- забезпечення самостійності виконання, новизни й оригінальності наукових робіт та стимулювання усвідомлення авторами академічних текстів власної відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування та посилення й авторського права;
- формування й розвиток культури академічної доброчесності та підвищення рівня культури етичного використання результатів досліджень.

1.3. Дотримання принципів академічної доброчесності та запобігання проявам академічного плагіату є обов'язковим завданням усіх учасників освітнього процесу та наукової діяльності в Університеті.

1.4. Виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних працях, кваліфікаційних та курсових роботах здійснюється через експертну оцінку з використанням відповідного програмного забезпечення.

1.5. Положення є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності Університету.

2. Основні поняття та їх визначення

2.1. У Положенні використовуються терміни у таких значеннях:

2.1.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та впровадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.1.2. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів

власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

2.1.3. Академічний текст – авторський твір наукового, науково-технічного та навчального характеру у формі дисертації, кваліфікаційної випускної роботи, наукового видання, наукової статті, звіту у сфері наукової і науково-технічної діяльності, депонованої наукової роботи, підручника, навчального посібника, інших науково- та навчально-методичних праць.

2.1.4. Автор – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір.

2.1.5. Бібліографічне посилання – це сукупність бібліографічних відомостей про цитований, розглядуваний або згадуваний у тексті документа інший документ, що є необхідними й достатніми для його загальної характеристики, ідентифікування та пошуку.

2.1.6. Звіт подібності – документ, створений системою виявлення збігів / ідентичності / схожості в текстах, що вказує на збіги / ідентичності / схожості в текстах наукових робіт, що були завантажені авторизованими користувачами в систему, у порівнянні з інформацією, яка міститься в базі даних, та матеріалами, розміщеними в мережі.

2.1.7. Здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного освітнього ступеня і кваліфікації.

2.1.8. Оригінальність роботи – співвідношення (у відсотках) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального об'єму матеріалу.

2.1.9. Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

2.1.10. Система виявлення збігів / ідентичності / схожості – онлайн-сервіс (інформаційна система), призначений для виявлення

збігів / ідентичності / схожості в текстах наукових, навчально-методичних праць та кваліфікаційних робіт, що завантажуються в систему авторизованими користувачами, шляхом порівняння із текстами, розміщеними в мережі Інтернет, базі даних Університету та базах даних інших закладів вищої освіти.

2.1.11. Фахова експертиза роботи – перевірка роботи на наявність ознак академічного плагіату та порушення академічної доброчесності спеціалістами, які входять до складу фахових комісій експертів, на основі звіту системи виявлення збігів / ідентичності / схожості.

2.1.12. Цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

2.2. Різновиди академічного плагіату:

- дослівне запозичення текстових фрагментів без оформлення їх як цитат з посиланням на джерело (в окремих випадках некоректним вважають навіть використання одного слова без посилання на джерело, якщо це слово використовують в унікальному значенні, наданому цим джерелом);
- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;
- перефразування тексту джерела у формі, що є близькою до оригінального тексту, або наведення узагальнення ідей, інтерпретацій чи висновків з певного джерела без посилання на це джерело.

2.3. Виявлені у тексті твору запозичення є правомірними, якщо це:

- власні назви (індивідуальні найменування окремих об'єктів, установ, назви праць, які досліджувалися у творі тощо);
- усталені словосполучення, характерні для певної сфери знань;
- список використаних джерел та бібліографічні посилання на джерела;
- цитування, оформлені належним чином;
- самоцитування (фрагменти тексту, що належать автору твору, опубліковані або оприлюднені в електронній формі ним у інших творах), оформлені належним чином;
- сталі методики розрахунку;
- нормативно-правові акти та державні стандарти, оформлені належним чином.

3. Заходи щодо популяризації академічної доброчесності та запобігання проявам академічного плагіату

3.1. В Університеті популяризація академічної доброчесності та запобігання проявам академічного плагіату здійснюється за напрямками:

- інформування учасників освітнього процесу про необхідність дотримання чинного законодавства та Положення про академічну доброчесність, запобігання та виявлення плагіату, норм академічної етики та посилення відповідальності за дотримання правил цитування та посилання;
- інформування про сутність та принципи академічної доброчесності, стратегії уникнення академічного плагіату, тлумачення понять «текстовий збіг» та «академічний плагіат» тощо;
- створення та розповсюдження рекомендацій щодо належного оформлення посилань та цитування, написання та оформлення якісних наукових робіт з дотриманням академічної доброчесності;

- чітке формулювання вимог до письмових робіт у методичних матеріалах для здобувачів вищої освіти;
- заняття з магістрами усіх спеціальностей у межах розробленої програми практичного тренінгу «Інформаційна культура студента», що включає зокрема й основи академічного письма;
- проведення тижнів інформаційної культури, зокрема й культури академічної доброчесності, для здобувачів вищої освіти;
- заняття з академічної доброчесності та особливостей перевірки текстів на наявність академічного плагіату для експертів та відповідальних за перевірку різних видів робіт;
- зустрічі з експертами з питань академічної доброчесності та основ академічного письма задля проведення лекцій, тренінгів для учасників освітнього процесу;
- інформування про тематичні онлайн-тренінги та вебінари;
- багаторівнева перехресна перевірка академічних текстів на наявність академічного плагіату;
- розміщення академічних текстів у відкритому доступі в Інституційному репозитарії;
- оприлюднення цього Положення через офіційні веб-ресурси Університету.

3.2. Директори науково-інноваційних інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр та керівники наукових підрозділів доводять зміст Положення до відома працівників і здобувачів вищої освіти та наукового ступеня, контролюють та попереджують вчинення академічного плагіату.

4. Академічні тексти, що підлягають обов'язковій перевірці на наявність академічного плагіату

4.1. Перевірки на наявність академічного плагіату підлягають:

- кваліфікаційні роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра або магістра, а також наукові статті здобувачів вищої освіти за темою дослідження на етапі допуску до захисту кваліфікаційної роботи;
- дисертаційні роботи та автореферати на здобуття наукового ступеня «доктор філософії» або «доктор наук», що подаються до захисту спеціалізованим вченим радам Університету, на етапі представлення матеріалів робіт до апробації та розгляду спеціалізованою вченою радою;
- рукописи навчально-методичних праць та монографій, що мають авторський текст і рекомендуються до видання вченою радою Університету, на етапі представлення матеріалів робіт до розгляду на засіданні кафедри;
- рукописи статей, тез доповідей, що надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів заходів наукового, науково-практичного та науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів, з'їздів, конгресів тощо), на етапі подання роботи автором до розгляду для публікації.

5. Внутрішня база академічних текстів для перевірки на плагіат

5.1. Внутрішня база академічних текстів Університету для перевірки на плагіат формується на основі Інституційного репозитарію.

5.2. Академічні тексти, зазначені у розділі 4, розміщуються у відповідних колекціях Інституційного репозитарію та надаються у вільний доступ у мережі Інтернет.

5.3. Електронні версії захищених кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти розміщуються в Інституційному репозитарії відповідальними особами від кафедр протягом 20-ти робочих днів після захисту робіт.

5.4. Електронні версії захищених дисертаційних робіт для здобуття ступеня «доктор філософії» або «доктор наук» розміщуються в Інституційному репозитарії працівниками бібліотеки протягом 10-ти робочих

днів після передачі електронної версії дисертації до бібліотеки. Електронна версія дисертації надсилається електронною поштою відповідальною особою у відділі вченого секретаря до бібліотеки протягом 5-ти робочих днів після захисту.

5.5. Монографії, підручники, навчальні посібники тощо, створені в Університеті, розміщуються в Інституційному репозитарії відповідальними особами від кафедр протягом 10-ти робочих днів після їх публікації.

5.6. Наукові статті, опубліковані в наукових виданнях та матеріалах конференцій Університету, розміщуються в Інституційному репозитарії відповідальними особами від редколегій видань та організаційних комітетів конференцій протягом 20-ти робочих днів після публікації видань.

6. Відповідальні особи за перевірку академічних текстів на наявність збігів / ідентичності / схожості в Університеті

6.1. Перевірку на наявність збігів / ідентичності / схожості в академічних текстах, зазначених у розділі 4, здійснює:

- відповідальна особа від випускових кафедр за перевірку кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти на наявність збігів / ідентичності / схожості (призначається розпорядженням декана за поданням завідувача кафедри);

- вчений секретар спеціалізованої вченої ради Університету, відповідальний за перевірку дисертаційних робіт та авторефератів на здобуття наукового ступеня «доктор філософії» або «доктор наук» на наявність збігів / ідентичності / схожості;

- відповідальна особа від бібліотеки за перевірку навчально-методичних праць та монографій на наявність збігів / ідентичності / схожості;

- особа, відповідальна за випуск наукових періодичних видань Університету, яка забезпечує перевірку рукописів наукових статей на наявність збігів / ідентичності / схожості;

- відповідальна особа від оргкомітетів конференцій, семінарів, з'їздів, конгресів тощо, яка забезпечує перевірку рукописів, поданих до публікації у збірниках матеріалів (тез доповідей), на наявність збігів / ідентичності / схожості.

7. Загальна схема перевірки академічних текстів на наявність академічного плагіату

7.1. Загальна схема перевірки академічних текстів на наявність академічного плагіату складається з двох етапів:

1) перевірка академічного тексту на наявність текстових збігів / ідентичності / схожості за допомогою відповідного програмного забезпечення та формування звіту системи виявлення збігів / ідентичності / схожості (далі – Системи) про результати перевірки;

2) фахова експертиза академічного тексту висококваліфікованими спеціалістами відповідної галузі знань, які входять до складу фахових комісій експертів з перевірки робіт на наявність ознак академічного плагіату, на основі аналізу отриманого звіту Системи та оформлення довідки, акту або рішення (залежно від виду роботи) про результати перевірки, оформлених за встановленим зразком (Додаток 1, 2, 3).

7.2. Адміністратор Системи створює відповідальним за перевірку персональні облікові записи та надає необхідну для перевірки кількість сторінок відповідно до заявки, оформленої за встановленим зразком (Додаток 4).

7.3. Академічні тексти, що подаються для перевірки на виявлення збігів/ідентичності/схожості текстів, повинні бути представлені у таких форматах:

- *.doc (Word 97 – Word 2003);
- *.docx (Word 2007);
- *.pdf (з можливістю копіювання тексту).

7.4. Розмір файлу, що завантажується у систему, повинен становити не більше 35 МВ.

7.5. Назва файлу з академічним текстом вказується латиницею за зразком відповідно до виду роботи:

- для кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти: Ivanov_VP_KR_211_2020, тобто «Прізвище_Ініціали_кваліфікаційна робота_шифр спеціальності_рік захисту»;
- для наукових публікацій за темою дослідження здобувачів вищої освіти: Ivanov_VP_S1_211_2020, тобто «Прізвище_Ініціали_Порядковий № наукової публікації_шифр спеціальності_рік публікації»;
- для здобувачів наукового ступеня та авторів наукових і навчально-методичних праць: Ivanov_VP_ANR_2020, тобто «Прізвище_Ініціали_аббревіатура назви роботи_рік захисту/публікації»;

7.6. За кошти Університету (безоплатно для учасників освітнього процесу Університету) один раз здійснюється перевірка остаточного варіанту академічного тексту, електронна версія якого ідентична друкованій.

7.7. Адміністрування, координування та моніторинг роботи із перевірки академічних текстів в Університеті здійснюється співробітниками бібліотеки.

8. Порядок перевірки на наявність академічного плагіату кваліфікаційних робіт на здобуття ступеня «бакалавр» або «магістр»

8.1. Обов'язковою умовою допуску кваліфікаційних робіт до захисту є перевірка на наявність академічного плагіату.

8.2. За 15 робочих днів до захисту автор-здобувач вищої освіти подає остаточний варіант рукопису кваліфікаційної роботи відповідальній особі від кафедри за перевірку на наявність збігів / ідентичності / схожості (далі у розділі 8 – відповідальна особа) разом із заявою щодо згоди на перевірку роботи та завантаження її у Систему, заповненою за встановленим зразком та засвідченою підписом автора (Додаток 5). У разі відмови автора від підписання заяви робота не допускається до захисту.

8.3. На перевірку подаються електронна та друкована версії остаточного варіанту рукопису кваліфікаційної роботи (далі у розділі 8 – робота). Остаточний варіант друкованої версії роботи засвідчується підписом керівника кваліфікаційної роботи (далі у розділі 8 – керівник) на титульному аркуші.

8.4. Рукописи наукових публікацій (статті, тези доповідей), що є апробацією дослідження за темою кваліфікаційної роботи, автор-здобувач вищої освіти подає відповідальній особі перед відправленням до розгляду для публікації.

8.5. Для організації звітності перевірки кваліфікаційних робіт, а також статей, тез доповідей, що є апробацією дослідження за темою кваліфікаційної роботи автора-здобувача вищої освіти, відповідальна особа реєструє отримані роботи у відповідному журналі (Додаток 8).

Термін зберігання журналу один навчальний рік після закінчення навчання здобувачів вищої освіти.

8.6. Відповідальна особа звіряє ідентичність друкованої та електронної версій роботи шляхом перевірки випадково обраних сторінок обох версій. У разі виявлення неспівпадіння друкованої та електронної версій відповідальна особа повідомляє про це керівника та повертає роботу здобувачу вищої освіти.

8.7. Переконавшись в ідентичності друкованої та електронної версій роботи, відповідальна особа протягом 2-х робочих днів з моменту отримання роботи завантажує остаточний варіант роботи у Систему та здійснює перевірку на наявність збігів / ідентичності / схожості за допомогою відповідного програмного забезпечення.

8.8. Після отримання результату перевірки роботи відповідальна особа протягом 2-х робочих днів з моменту отримання роботи надає згенерований Системою електронний звіт подібності фаховій комісії експертів, призначеній на випусковій кафедрі, та керівнику.

8.9. Фахова комісія експертів призначається на випусковій кафедрі завідувачем кафедри. До складу фахової комісії входять щонайменше 4 кваліфіковані експерти. Експерт, який є керівником роботи на момент її розгляду фаховою комісією, не може входити до її складу.

8.10. Протягом 3-х робочих днів з моменту отримання звіту від відповідальної особи фахова комісія експертів здійснює експертну оцінку роботи з урахуванням звіту подібності та робить висновок щодо дотримання академічної доброчесності (зокрема щодо наявності / відсутності у роботі академічного плагіату та/або спроб приховування запозичень), а також про відсоток оригінальності роботи. У разі потреби автор надає фаховій комісії експертів обґрунтування правомірності виявлених у роботі запозичень. Висновок про результати експертної оцінки роботи зазначається у рішенні фахової комісії експертів з обґрунтуванням підстав допуску роботи до

захисту або відхилення на доопрацювання та повторну перевірку (Додаток 1).

8.11. Якщо у роботі відсутні ознаки академічного плагіату, знайдені Системою запозичення правомірні та оформлені відповідно до вимог, відсутні спроби приховування запозичень та спотворення тексту, а відсоток подібності не перевищує допустимої межі, робота допускається до захисту.

8.12. У разі виявлення у роботі ознак академічного плагіату або низького рівня оригінальності тексту робота відправляється на доопрацювання з обов'язковою повторною перевіркою, що фіксується у відповідному рішенні фахової комісії експертів (Додаток 1).

8.13. У разі повернення роботи на доопрацювання відповідальна особа надсилає автору-здобувачу вищої освіти та керівнику на e-mail повну копію звіту подібності (*.pdf версію) в електронному вигляді. Протягом 3-х робочих днів робота має бути доопрацьована та подана на повторну перевірку відповідальній особі від бібліотеки, яка здійснює повторну перевірку на підставі рішення фахової комісії експертів про повернення роботи на доопрацювання.

8.14. У випадку незгоди із рішенням фахової комісії експертів автор-здобувач вищої освіти має право подати апеляцію, яка буде розглянута у встановленому порядку апеляційною комісією.

8.15. Рішення фахової комісії експертів про допуск роботи до захисту та роздрукована частина звіту подібності, яка засвідчує відсоток збігів / ідентичності / схожості, завірена підписом відповідальної особи, додаються до кваліфікаційної роботи та є обов'язковими документами для її допуску до захисту.

8.16. Якщо робота допускається до захисту, то процес здійснення заходів з перевірки на наявність академічного плагіату вважається

завершеним.

8.17. Протягом 20-ти робочих днів після захисту кваліфікаційних робіт відповідальна особа завантажує перевірені роботи до Інституційного репозитарію.

9. Порядок перевірки на наявність академічного плагіату дисертаційних робіт та авторефератів на здобуття наукового ступеня «доктор філософії» або «доктор наук»

9.1. Обов'язковою умовою допуску дисертаційних робіт до захисту є перевірка на наявність академічного плагіату.

9.2. За 15 робочих днів до проведення фахового семінару автор-здобувач наукового ступеня подає остаточний варіант рукопису дисертаційної роботи (далі у розділі 9 – роботи) та автореферату вченому секретарю спеціалізованої вченої ради Університету, відповідальному за перевірку дисертаційних робіт та авторефератів на здобуття наукового ступеня «доктор філософії» або «доктор наук» на наявність збігів / ідентичності / схожості (далі у розділі 9 – відповідальна особа). До роботи додається заява щодо згоди на перевірку роботи та завантаження її у Систему, заповнена за встановленим зразком та засвідчена підписом автора (Додаток 6). У разі відмови автора від підписання заяви робота не допускається до захисту.

9.3. На перевірку подаються електронна та друківана версії остаточного варіанту рукопису дисертаційної роботи та автореферату.

9.4. Рукописи наукових публікацій (статті, тези доповідей), що є апробацією дослідження за темою роботи, автор-здобувач наукового ступеня подає відповідальній особі перед відправленням до розгляду для публікації.

9.5. Для організації звітності перевірки дисертаційних робіт та авторефератів відповідальна особа реєструє отримані роботи у відповідному журналі (Додаток 8).

Термін зберігання журналу обліку один навчальний рік після закінчення навчання здобувачів наукового ступеня.

9.6. Відповідальна особа звіряє ідентичність друкованої та електронної версій роботи шляхом перевірки ідентичності випадково обраних сторінок обох версій. У разі виявлення неспівпадіння друкованої та електронної версій відповідальна особа повідомляє про це автора-здобувача наукового ступеня та повертає йому роботу.

9.7. Переконавшись в ідентичності друкованої та електронної версій роботи, відповідальна особа протягом 2-х робочих днів з моменту отримання роботи завантажує остаточний варіант роботи у Систему та здійснює перевірку на наявність збігів / ідентичності / схожості за допомогою відповідного програмного забезпечення.

9.8. Після отримання результату перевірки роботи відповідальна особа протягом 2-х робочих днів з моменту отримання роботи надає згенерований Системою електронний звіт подібності Комісії спеціалізованої вченої ради (далі у розділі 9 – комісії), яка розглядає роботу та вповноважена приймати рішення щодо допуску роботи до захисту, та автору-здобувачу наукового ступеня.

9.9. Протягом 3-х робочих днів з моменту отримання звіту від відповідальної особи комісія здійснює експертну оцінку роботи з урахуванням звіту подібності та робить висновок щодо дотримання академічної доброчесності (зокрема щодо наявності / відсутності у роботі академічного плагіату та/або спроб приховування запозичень), а також про відсоток оригінальності роботи. У разі потреби автор надає комісії обґрунтування правомірності виявлених у роботі запозичень. Висновок про результати експертної оцінки роботи зазначається у рішенні комісії з обґрунтуванням підстав допуску роботи до захисту або відхилення на доопрацювання та повторну перевірку (Додаток 1).

9.10. Якщо у роботі відсутні ознаки академічного плагіату, знайдені Системою запозичення правомірні та оформлені відповідно до вимог, відсутні спроби приховування запозичень, а відсоток подібності не перевищує допустимої межі, робота допускається до захисту.

9.11. У разі виявлення у роботі ознак академічного плагіату або низького рівня оригінальності тексту робота відправляється на доопрацювання з обов'язковою повторною перевіркою, що фіксується у відповідному рішенні комісії (Додаток 1).

9.12. У разі повернення роботи на доопрацювання відповідальна особа надсилає автору-здобувачу наукового ступеня на e-mail повну копію звіту подібності (*.pdf версію) в електронному вигляді. Протягом 3-х робочих днів робота має бути доопрацьована та подана на повторну перевірку відповідальній особі від бібліотеки, яка здійснює повторну перевірку на підставі рішення комісії про повернення роботи на доопрацювання.

9.13. У випадку незгоди із рішенням фахової комісії експертів автор-здобувач наукового ступеня має право подати апеляцію, яка буде розглянута у встановленому порядку апеляційною комісією. Автор має право подати апеляцію згідно з Порядком присудження наукових ступенів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 №567.

9.14. Рішення комісії про допуск роботи до захисту та роздрукована частина звіту подібності, яка засвідчує відсоток збігів / ідентичності / схожості, завірена підписом відповідальної особи, додаються до роботи та є обов'язковими документами для її допуску до захисту.

9.15. Висновок комісії відображається у протоколі засідання та враховується при формуванні рішення щодо можливості рекомендації дисертаційної роботи до захисту.

9.16. Якщо робота допускається до захисту, то процес здійснення заходів з перевірки на наявність академічного плагіату вважається завершеним.

9.17. Протягом 10-ти робочих днів після захисту дисертаційних робіт відповідальна особа від бібліотеки завантажує перевірені роботи у відповідну колекцію до Інституційного репозитарію.

10. Порядок перевірки на наявність академічного плагіату створених в Університеті навчально-методичних та наукових праць, які подаються для отримання грифа Університету

10.1. Обов'язковою умовою прийняття до розгляду вченою радою Університету рукопису монографії, підручника, навчального посібника та інших видів навчально-методичних та наукових праць (далі у розділі 10 – праця), що створені в Університеті та претендують на отримання грифа Університету, є перевірка на наявність академічного плагіату та оцінка їх відповідності державним стандартам і вимогам оформлення навчально-методичних і наукових видань.

10.2. Оцінку правомірності визначення автором/укладачем праці виду видання та відповідності державним стандартам і вимогам оформлення навчально-методичних і наукових видань здійснює фахівець навчально-наукового центру Університету (далі – ННЦ). Фахівець ННЦ видає автору/авторам рукопису відповідну довідку (Додаток 9).

10.3. Рецензування роботи, перевіреної на правомірність визначення виду видання та відповідність державним стандартам і вимогам оформлення навчально-методичних та наукових видань, здійснюється трьома фахівцями. Зокрема, дві рецензії мають бути зовнішніми, тобто написані фахівцем, який не є штатним співробітником установи чи організації, у якій працюють співавтори.

10.4. За 10 робочих днів до обговорення на засіданні кафедри остаточний варіант праці разом із виданою фахівцем ННЦ довідкою та заявою автора рукопису щодо згоди на перевірку роботи та завантаження її у

Систему, заповненою за встановленим зразком та засвідченою підписом автора, має бути поданий автором до бібліотеки в електронному форматі для перевірки на виявлення збігів / ідентичності / схожості (Додаток 7). У разі відмови автора від підписання заяви робота не приймається на перевірку.

10.5. Відповідальна особа від бібліотеки завантажує у Систему остаточний варіант роботи та здійснює перевірку на наявність збігів / ідентичності / схожості за допомогою відповідного програмного забезпечення.

10.6. Відповідальна особа від бібліотеки надає згенерований Системою електронний звіт подібності фаховій комісії експертів, визначеній за відповідним напрямом для розгляду результатів перевірки на наявність академічного плагіату, та автору протягом 2-х робочих днів з моменту отримання роботи від автора для перевірки на наявність збігів / ідентичності / схожості.

10.7. На основі звіту Системи фахова комісія експертів протягом 3-х робочих днів здійснює експертну оцінку роботи щодо дотримання академічної доброчесності (зокрема щодо наявності / відсутності у роботі академічного плагіату та/або спроб академічного шахраювання), а також про відсоток оригінальності роботи. У разі потреби автор надає фаховій комісії експертів обґрунтування правомірності виявлених у роботі запозичень. Висновок про результати експертної оцінки роботи зазначається в акті з обґрунтуванням підстав прийняття роботи до розгляду або відхилення на доопрацювання та повторну перевірку (Додаток 2).

10.8. Про результати перевірки роботи на наявність академічного плагіату доповідається на засіданні кафедри, де розглядається питання про клопотання про присвоєння праці грифа Університету. Питання розгляду

результатів перевірки зазначається у протоколі засідання кафедри окремим пунктом.

10.9. Якщо кафедра приймає позитивне рішення щодо клопотання про присвоєння праці грифа Університету, то процес здійснення заходів із перевірки на наявність академічного плагіату вважається завершеним. Результати перевірки на наявність академічного плагіату оголошуються під час розгляду питання клопотання про присвоєння праці грифа Університету на вченій раді Університету.

10.10. У разі виявлення фаховою комісією експертів у праці порушення академічної доброчесності (запозичень без належного оформлення посилань та цитування та/або спроб академічного шахраювання) або низького рівня оригінальності тексту робота відправляється на доопрацювання та має бути повторно перевірена (Додаток 2).

10.11. У випадку незгоди із рішенням фахової комісії експертів автор має право подати апеляцію, яка буде розглянута у встановленому порядку апеляційною комісією.

10.12. Опубліковані роботи, що були перевірені на наявність академічного плагіату та отримали гриф Університету, протягом 10 робочих днів з моменту публікації повинні бути опубліковані у відповідній колекції в Інституційному репозитарії.

11. Порядок перевірки на наявність академічного плагіату рукописів, поданих до публікації у наукових періодичних виданнях та збірниках матеріалів (тез доповідей) конференцій, семінарів тощо Університету

11.1. Обов'язковою умовою прийняття до розгляду рукописів статей, тез доповідей є перевірка на наявність академічного плагіату.

11.2. Порядок перевірки на наявність академічного плагіату рукописів наукових статей, тез доповідей, поданих авторами до публікації, здійснюється відповідальною особою за випуск наукових періодичних видань Університету та збірників матеріалів (тез доповідей) конференцій, семінарів тощо (далі у розділі 11 – відповідальна особа) за допомогою відповідного програмного забезпечення відповідно до загальної схеми (п. 7.1.) та політики редакцій.

11.3. Показник оригінальності рукописів статей, тез доповідей (у %) встановлюється для кожного видання та фіксується у редакційній політиці.

11.4. Автори рукописів наукових статей, тез доповідей (далі у розділі 10 – робота) надсилають роботи відповідальній особі разом із заявою щодо згоди на перевірку роботи та завантаження її у Систему, заповненою за встановленим зразком та засвідченою підписом автора (Додаток 7). У разі відмови автора від підписання заяви робота не приймається до розгляду.

11.5. Відповідальна особа протягом 2-х робочих днів з моменту отримання роботи завантажує остаточний варіант роботи у Систему та здійснює перевірку на наявність збігів / ідентичності / схожості за допомогою відповідного програмного забезпечення.

11.6. Після отримання результату перевірки роботи відповідальна особа протягом 2-х робочих днів з моменту отримання роботи надає згенерований Системою електронний звіт подібності фаховій комісії експертів, які входять до складу редколегії.

11.7. Протягом 3-х робочих днів з моменту отримання звіту від відповідальної особи фахова комісія експертів здійснює експертну оцінку роботи з урахуванням звіту подібності та робить висновок щодо дотримання академічної доброчесності (зокрема щодо наявності / відсутності у роботі академічного плагіату та/або спроб приховування запозичень), а також про

відповідність відсотку оригінальності роботи встановленій допустимій межі. У разі потреби автор надає фаховій комісії експертів обґрунтування правомірності виявлених у роботі запозичень.

11.8. Результати перевірки на наявність академічного плагіату враховуються при прийнятті редколегією видань Університету рішення про допуск робіт до опублікування.

11.9. Якщо у роботі відсутні ознаки академічного плагіату, знайдені Системою запозичення правомірні та оформлені відповідно до вимог, відсутні спроби приховування запозичень та спотворення тексту, а відсоток подібності не перевищує допустимої межі, робота допускається до опублікування.

11.10. У разі виявлення у роботі ознак академічного плагіату або низького рівня оригінальності тексту робота за рішенням фахової комісії експертів відправляється на доопрацювання з обов'язковою повторною перевіркою або не приймається до опублікування. Лист із поясненням причин відхилення роботи разом із повною копією звіту подібності (*.pdf версію) в електронному вигляді надсилається автору на e-mail.

11.11. У випадку незгоди із рішенням фахової комісії експертів автор-здобувач наукового ступеня має право подати апеляцію, яка буде розглянута у встановленому порядку апеляційною комісією.

11.12. Якщо робота прийнята до опублікування, то процес здійснення заходів з перевірки на наявність академічного плагіату вважається завершеним.

11.13. Контрольна перевірка сформованого випуску видань Університету на наявність збігів / ідентичності / схожості здійснюється відповідальною особою від бібліотеки.

12. Відповідальність за порушення академічної доброчесності в академічних текстах учасників освітнього процесу Університету

12.1. З метою моніторингу дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу Університету та покращення системи виявлення та запобігання плагіату в Університеті запроваджена багаторівнева перехресна перевірка робіт, що передбачає одночасну перевірку робіт кількома структурами. Контрольну перевірку здійснює бібліотека із залученням експертів.

12.2. Виявлення порушення академічної доброчесності або низької оригінальності у роботах здобувачів вищої освіти, здобувачів наукового ступеня, науково-педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу Університету є підставою для відмови у допуску роботи до захисту або наданні рекомендації для опублікування.

12.3. У разі виявлення порушень академічної доброчесності (виявлення ознак академічного плагіату, неправомірних запозичень без посилання на автора або джерело запозичення, спроб приховування запозичень та спотворення тексту) або низької оригінальності (необґрунтовано великий обсяг цитат та правомірних запозичень) у кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти фахова комісія експертів приймає рішення про відхилення роботи на доопрацювання з обов'язковою повторною перевіркою, відхилення роботи без права доопрацювання та недопущення її до захисту або формулювання нового завдання.

12.4. У випадках систематичного порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти, зокрема після проведеної роз'яснювальної роботи щодо принципів академічної доброчесності та необхідності її дотримання учасниками освітнього процесу, застосовуються такі види академічної відповідальності, як:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- позбавлення академічної стипендії або пільг з оплати навчання;
- відрахування із закладу освіти.

12.5. У разі виявлення порушень академічної доброчесності (виявлення ознак академічного плагіату, неправомірних запозичень без посилання на автора або джерело запозичення, спроб приховування запозичень та спотворення тексту) або низької оригінальності (необґрунтовано великий обсяг цитат та правомірних запозичень) у дисертаційних роботах здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» або «доктор наук» робота знімається з розгляду незалежно від стадії, на якій вона розглядається, без права захисту. Факт порушення академічної доброчесності є підставою для розгляду питання щодо доцільності подальшого перебування здобувача наукового ступеня в аспірантурі (докторантурі) чи відкріплення здобувача від кафедри.

12.6. Виявлення академічного плагіату в наукових роботах здобувачів наукового ступеня, що опубліковані без перевірки на наявність академічного плагіату, є підставою для заборони автору включати такі твори у перелік своїх наукових та навчально-методичних публікацій.

12.7. Виявлення академічного плагіату у поданій до захисту дисертаційній роботі є підставою для відмови у присудженні відповідного наукового ступеня.

12.8. Виявлення академічного плагіату у захищеній дисертації є підставою для скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня та видачу відповідного диплома. Скасування

рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня у разі виявлення академічного плагіату здійснюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти за поданням Комітету з питань етики у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, та може бути оскаржене відповідно до законодавства.

12.9. У разі виявлення порушення академічної доброчесності у наукових та навчально-методичних роботах науково-педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу такі роботи не допускаються до опублікування.

12.10. Виявлення порушення академічної доброчесності у роботах науково-педагогічних працівників враховується при продовженні дії контракту.

12.11. У випадку систематичного порушення академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та іншими учасниками освітнього процесу, зокрема після проведеної роз'яснювальної роботи щодо принципів академічної доброчесності та необхідності її дотримання учасниками освітнього процесу, застосовуються такі види академічної відповідальності, як:

- оголошення догани;
- відмова у присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- звільнення з посади.

12.12. Здобувачі освітньо-кваліфікаційних рівнів і наукових ступенів та їх керівники, члени спеціалізованих вчених рад та офіційні опоненти, науково-педагогічні працівники та інші учасники освітнього процесу несуть

особисту відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, передбачену законодавством України та Положенням про академічну доброчесність, запобігання та виявлення плагіату.

13. Порядок подання апеляції та її розгляд

13.1. Розгляд апеляцій учасників освітнього процесу Університету здійснюється комісією з питань етики та академічної доброчесності (далі у розділі 13 – комісія).

13.2. У випадку незгоди з висновком фахової комісії експертів щодо виявлення факту плагіату у роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, здобувачів наукового ступеня або інших учасників освітнього процесу автори мають право у триденний термін із моменту виявлення плагіату подати письмову апеляційну заяву на ім'я голови комісії з питань етики та академічної доброчесності.

13.3. Голова комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту подання заяви.

13.4. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається у письмовій формі щонайменше за два робочі дні.

13.5. Якщо заявник не з'являється на засідання комісії, питання розглядається за його відсутності.

13.6. У випадку необхідності отримання додаткової уточнюючої інформації засідання комісії може проводитися у кілька етапів із розривом не більше трьох робочих днів.

13.7. Сумніви, що виникають у членів комісії, трактуються на користь автора, робота якого розглядається.

13.8. За результатами засідання комісія формує висновки, які підписує голова комісії, її члени та заявник (за умови присутності), зазначаючи «З висновками апеляційної комісії погоджуюся».

13.9. Висновки апеляційної комісії щодо наявності академічного плагіату протягом п'яти років зберігаються:

- на факультеті, якщо академічний плагіат виявлено у роботах здобувачів вищої освіти;

- у відповідних підрозділах, якщо академічний плагіат виявлено у роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів наукового ступеня та інших учасників освітнього процесу.

13.10. У випадку відсутності апеляційної заяви комісія може проводити розгляд питань своєї компетенції на підставі ініціативи ректора, проректора, директора науково-інноваційного інституту, декана, завідувача кафедри, органу студентського самоврядування.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Положення набуває чинності з моменту його затвердження на вченій раді Університету наказом ректора.

2. Усі зміни та доповнення до Положення затверджуються наказом ректора.

3. Відповідальність та контроль за виконанням Положення несуть посадові особи Університету відповідно до їхніх функціональних обов'язків.

РЕЄСТР
ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА
II - ____ ПРОЄКТ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ
НАУКОВИХ, НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ТА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ
ПРАЦЬ НА НАЯВНІСТЬ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

№ врахована- ного примір- ника	Дата видачі	Структурний підрозділ	Кому виданий	Підпис про одержання
1	2	3	4	5

[Введіть текст]

Житомирський національний агроекологічний університет

Система управління якістю

Проект положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних та кваліфікаційних праць на наявність академічного плагіату

П - _____ Редакція 01 від 21.01.2020 р.

стор.32 із 34

[Введіть текст]

Житомирський національний агроекологічний університет

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ ЗМІН

Номер зміни	Номера аркушів сторінок			Номер документа	Підпис	Дата	Термін введення
	Змінених	Замінених	Нових				

**ПРОТОКОЛ
ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ АБО ЗМІНОЮ
П - ____ ПРОЄКТ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ
НАУКОВИХ, НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ТА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ
ПРАЦЬ НА НАЯВНІСТЬ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ**

№ з/п	Дата ознайомлення	Відповідальна особа за ознайомлення	Підпис відповідальної особи	П.І.Б. особи, що ознайомлена з документом	Підпис особи, що ознайомлена з документом
1	2	3	4	5	6

Система управління якістю

Проект положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних та кваліфікаційних праць на наявність академічного плагіату

П - ____ Редакція 01 від 21.01.2020 р.
стор.34 із 34